

DISGRIFIAD SWYDDOGAETH

CYNGHORYDD Y FWRDEISTREF SIROL C. LEYSHON

Mae'r Disgrifiad Swyddogaeth yma'n berthnasol i'ch swyddogaeth yn:

- Aelod o'r Cabinet ar faterion yr Hinsawdd a Gwasanaethau Corfforaethol
  - Gwasanaethau Cyfrifeg
  - Cyllid Gweithrediadol
  - Perfformiad, Cyflawniad, ac Adnoddau
  - Gwasanaethau Gweithrediadol TGCh
  - Gofal Cwsmer (I Bob Un a Chanolfannau Cyswllt)
  - Eiddo'r Cyngor
  - Ymrwymiad i Leihau Carbon
  - Archwilio Mewnol
  - Strategaeth Ddigidoli
  - Gwasanaethau Caffael a Throsiannol

Aelod sy'n cynrychioli'r Adain Weithredol ar y canlynol, neu sydd wedi'i benodi iddyn nhw:

- Y Cabinet
- Y Cyngor
- Is-bwyllgor y Cabinet ar Faterion yr Hinsawdd (Cadeirydd)
- Is-bwyllgor Cabinet – Parc Coffa Ynysangharad
- Is-Bwyllgor y Cabinet ar faterion y Gymraeg (Is-gadeirydd)
- Fforwm Cyllideb Ysgolion (Is-gadeirydd)
- Bwrdd Rhianta Corfforaethol

Aelod sydd wedi'i benodi i'r Cyrff Allanol canlynol:-

- Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg - Grwp Llywio
- Grŵp Llywio Cymdeithas Gefeillio Rhondda Cynon Taf
- Consortiwm Awdurdodau Lleol Cymru (C.L.A.W) (Tymor Blwyddyn)
- Cyd-gyngor Cymru (Tymor Blwyddyn)
- Tribiwnlys Prisio Cymru – Panel Penodi (Tymor Blwyddyn)

- Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru - Bwrdd Gweithredol (Tymor Blwyddyn)

EICH SWYDDOGAETH YN AELOD ETHOLEDIG

Yn atebol:

- I'r Cyngor llawn
- I'r Etholwyr

Diben a Gweithgaredd y Swyddogaeth:

Cynrychioli a bod yn gefn i'ch etholwyr a'ch cymunedau:

- Cynrychioli buddiannau eich Adran Etholiadol.
- Hyrwyddo'r Cyngor yn eich Adran Etholiadol a'r cymunedau rydych chi'n eu gwasanaethu.
- Bod yn ddolen gyswllt â'r gymuned ynghylch strategaethau, gwasanaethau, polisiau a gweithdrefnau'r Cyngor.
- Cynrychioli etholwyr unigol a sefydliadau/mudiadau lleol, gan fynd ar ôl achosion unigol ar eu rhan a gwasanaethu pawb mewn modd teg a chyfartal.
- Cysylltu ag Aelodau Gweithredol, Aelodau eraill o'r Cyngor, Swyddogion y Cyngor a sefydliadau partner i sicrhau bod anghenion y cymunedau lleol yn cael eu hadnabod, eu deall a'u diwallu.
- Hyrwyddo goddefgarwch a chydlynad yn y cymunedau lleol.
- Ymateb i unrhyw gwestiynau gan y cyhoedd (yn ôl yr angen) yng nghyfarfodydd y Cyngor.

Dod i benderfyniadau, a bwrw golwg ar gyflawniad y Cyngor:

- Cymryd rhan yng nghyfarfodydd y Cyngor llawn, dod i benderfyniadau gwybodus a chytbwys yn ôl yr wybodaeth briodol, a bwrw golwg ar gyflawniad y Cyngor.
- Parchu egwyddorion democratiaeth a chyfrifoldeb ar y cyd ynglŷn â dod i benderfyniadau.
- Hyrwyddo trefniadau effeithiol ac effeithlon parthed darparu gwasanaethau'r Cyngor a gwasanaethau cyhoeddus eraill.
- Bod yn effro i'r Polisi Diogelu Corfforaethol a chynorthwyo'r Cyngor i gydymffurfio ag ef.

Dolen gyswllt i'r polisi:

<http://inform/cy/policiesandprocedures/otherpolicies/corporatesafeguardingpolicy.pdf>

EICH SWYDDOGAETH YN AELOD O'R CABINET AR FATERION YR HINSAWDD A GWASANAETHAU CORFFORAETHOL

Yn atebol:

- I'r Cyngor llawn
- I Arweinydd y Cyngor
- I'r Cabinet

Cyfrifoldebau:

- Ar y cyd ag Aelodau eraill o'r Cabinet, bod wrth galon y gwaith o ddydd i ddydd o ran arweinyddiaeth wleidyddol, gwneud penderfyniadau ac atebolrwydd, trwy'r awdurdod cyfan.
- Ar y cyd ag Aelodau eraill o'r Cabinet, ysgwyddo holl swyddogaethau'r Cyngor nad ydyn nhw'n gyfrifoldeb unrhyw ran arall o'r Cyngor, p'un ai trwy gyfraith neu o dan [Gyfansoddiad y Cyngor](#).
- Ar y cyd ag Aelodau eraill o'r Cabinet, cynnig y canlynol i'r Cyngor yn ei Gyfarfod Cyffredinol Blynyddol bob blwyddyn:-
  - Egwyddorion arweiniol y Cyngor.
  - Polisiâu allweddol a strategaethau adnoddau cysylltiedig.
- Gweithredu yn Hyrwyddwr Corfforaethol/Cymuned, fel y bo'n briodol ac yn gymesur â'ch maes cyfrifoldebau, ynglŷn â phrif themâu datblygu trawsbynciol ym mhob un o wasanaethau a meysydd gweithredu'r Cyngor.
- Derbyn a thrafod adroddiadau, yn gymesur â'ch maes cyfrifoldebau, gan Swyddogion priodol y Cyngor ar faterion arwyddocaol y mae angen eu hystyried, cyn dod i benderfyniadau ynghylch y cyfryw faterion.
- Bod yn bresennol, lle bo hynny'n briodol ac ar gais yr Arweinydd, yn unrhyw Bwyllgorau sefydlog y Cabinet, er mwyn rheoli busnes y Cyngor, ac yn benodol ei adain Weithredol.
- Mynychu cyfarfodydd o'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu, ac/neu unrhyw Bwyllgor Craffu'r Cyfadrannau, yn ôl y gofyn, i esbonio materion sy'n berthnasol i'ch cylch gwaith, ac yn unol ag Adran 15(a) o Ran 4 o Gyfansoddiad y Cyngor.
- Mynychu cyfarfodydd â Chadeiryddion ac Is-gadeiryddion priodol y Pwyllgorau Craffu pan fydd yn briodol trafod materion yn ymwneud â'u gwahanol swyddogaethau.
- Gweithio'n agos gyda phob Uwch Swyddog i fonitro ac i ofalu bod cyflawniad yn eich maes cyfrifoldebau'n gwella'n barhaus, sef:
  - Gwasanaethau Cyfrifeg
  - Cyllid Gweithrediadol
  - Perfformiad, Cyflawniad, ac Adnoddau
  - Gwasanaethau Gweithrediadol TGCh

- Gofal Cwsmer (I Bob Un a Chanolfannau Cyswllt)
  - Eiddo'r Cyngor
  - Ymrwymiad i Leihau Carbon
  - Archwilio Mewnol
  - Strategaeth Ddigidoli
  - Gwasanaethau Caffael a Throsiannol
-
- Cynnal dealltwriaeth drylwyr a chyfoes o'r gwasanaethau rydych chi'n gyfrifol amdany'n nhw, a meithrin dealltwriaeth o'r materion allweddol.
  - Yn unol ag Adran 3A (3) o Ran 3 o Gyfansoddiad y Cyngor, dod i benderfyniadau unigol brys o fewn eich maes cyfrifoldebau, er mwyn diogelu buddiannau'r Cyngor, ar ôl ymgynghori â'r Prif Swyddog(ion) priodol, a, lle y bo angen, Aelodau eraill o'r Cabinet. (Yr Arweinydd i wneud y penderfyniadau brys o'r fath yn eich absenoldeb).
  - Cynrychioli'r Cyngor mewn cylchoedd trafod (fforymau) cenedlaethol, rhanbarthol, a lleol sy'n berthnasol i'ch maes cyfrifoldebau, lle bo hynny'n briodol, mewn achlysuron ffurfiol a seremonïol.
  - Penodi paneli ad-hoc yn gymorth ynglŷn ag agwedd allweddol ar waith datblygu polisiâu (ar sail gorchwyl a gorffen), pan fo eisiau hynny.
  - Gofyn am gyngor neu sylwadau'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu a/neu'i Bwyllgorau, neu gyrrff/sefydliadau perthnasol eraill mewn perthynas â materion arwyddocaol sy'n ymwneud â'ch maes cyfrifoldebau, cyn dod i benderfyniad, os bydd hynny'n briodol.
  - Bod yn ddolen gwybodaeth ac ymateb hysbys ynghylch materion neu gwynion sy'n ymwneud â'ch maes cyfrifoldebau.
  - Bod yn atebol am eich cyfrifoldebau i'r Cyngor, ac ateb cwestiynau gan Aelodau o'r Cyhoedd yng nghyfarfodydd y Cyngor.
  - Bod yn atebol am eich cyfrifoldebau i'r Cyngor, ac ateb cwestiynau gan Aelodau o'r Cyhoedd yng nghyfarfodydd Llywodraeth Agored y Cyngor.
  - Cysylltu ag Aelodau eraill o'r Cabinet, a thrafod a rhoi gwybod iddyn nhw, am faterion unigol sy'n debygol o effeithio ar eich maes cyfrifoldebau.
  - Bod yn rhan o'r broses ymgynghori ac awdurdodi penderfyniadau dirprwyedig Swyddogion yn unol â'r amodau sydd wedi'u nodi yn Adran 5 o Ran 3 o Gyfansoddiad y Cyngor, ac fel sydd wedi'i ddirprwyo i Swyddogion o dan Adran 15, Deddf Llywodraeth Leol 2000, a allai fod yn agored i'r broses graffu mewn perthynas â'ch maes cyfrifoldebau.
  - Bod yn gyfrifol yn gyhoeddus, ar y cyd a chithau'n Aelod o'r Cabinet, ac yn unigol lle bo'r awdurdod i wneud penderfyniadau wedi'i ddirprwyo i Aelodau unigol, mewn perthynas â phenderfyniadau sy'n ymwneud ag adnoddau a blaenoriaethau yn y gymuned.
  - Ymateb i gwestiynau gan aelodau o'r cyhoedd yng nghyfarfodydd "llywodraeth agored" y Cyngor, yn unol â rheolau gweithdrefn a gafodd eu mabwysiadu gan y Cyngor ar 18 Ionawr 2006.
  - Gwneud datganiadau ynglŷn â materion sy'n effeithio ar y Fwrdeistref Sirol yn ei chyfanrwydd, ar eich maes cyfrifoldebau penodol chi, neu ar unrhyw fater arall y mae angen, yn eich barn chi, dynnu sylw'r cyhoedd ato, yn unol â rheolau gweithdrefn a gafodd eu mabwysiadu gan y Cyngor ar 18 Ionawr 2006.

- Mynychu cyfarfodydd o'r Pwyllgor Cyswllt Cymunedol fel y bo'n briodol.

Caiff y cyfrifoldebau uchod eu hadolygu o dro i dro. Efallai bydd Arweinydd y Cyngor yn eu newid ar unrhyw adeg.

EICH SWYDDOGAETH AR BWYLLGORAU GWEITHREDOL RYDYCH CHI WEDI'CH PENODI IDDYN NHW

- Mynychu cyfarfodydd o'r Cabinet a bod yn gyfarwydd â'i gylch gorchwyl.

Cynrychioli'r Adain Weithredol

- Cynrychioli'r Adain Weithredol ar y canlynol:-
  - Y Cabinet
  - Y Cyngor
  - Is-bwyllgor y Cabinet ar Faterion yr Hinsawdd (Cadeirydd)
  - Is-bwyllgor Cabinet – Parc Coffa Ynysangharad
  - Is-Bwyllgor y Cabinet ar faterion y Gymraeg (Is-gadeirydd)
  - Fforwm Cyllideb Ysgolion (Is-gadeirydd)
  - Bwrdd Rhianta Corfforaethol

Cynrychioli'r Cyngor

Cynrychioli'r Cyngor ar y Corff Allanol rydych chi wedi'ch penodi iddo:

- Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg - Grwp Llywio
- Grŵp Llywio Cymdeithas Gefeillio Rhondda Cynon Taf
- Consortiwm Awdurdodau Lleol Cymru (C.L.A.W) (Tymor Blwyddyn)
- Cyd-gyngor Cymru (Tymor Blwyddyn)
- Tribiwnlys Prisio Cymru – Panel Penodi (Tymor Blwyddyn)
- Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru - Bwrdd Gweithredol (Tymor Blwyddyn)

Nodwch: Dyw cynrychioli'r Cyngor ar gorff allanol ddim, o reidrwydd, yn golygu y byddwch chi'n cynrychioli buddiannau'r Cyngor yn y corff/sefydliad dan sylw. Bydd disgwyl ichi weithredu er budd y sefydliad/corff allanol, ac arfer barn annibynnol wrth ddod i benderfyniadau, yn unol â'ch dyletswydd o ofal ar y corff/sefydliad dan sylw.

- Cynrychioli'r Cyngor ar gyrff partneriaeth lleol (o'ch penodi iddyn nhw), gan hyrwyddo buddiannau a lles cyffredin y naill ochr a'r llall, a hybu cydweithredu.
- Cynrychioli a hyrwyddo'r Cyngor ar gyrff cenedlaethol ac mewn achlysuron cenedlaethol (o'ch penodi).

DATBLYGU AELODAU

- Cydymffurfio â Chod Ymddygiad y Cyngor, a chynnal y safonau gorau posibl o ran ymddygiad a moeseg yn y ffordd byddwch chi'n ymgymryd â'ch dyletswyddau.
- Cymryd rhan weithredol mewn gweithgareddau datblygu Aelodau ar gyfer Rheoli Datblygu, gan alluogi cyfranogiad llawn a gweithredol o fewn y broses Rheoli Datblygu.
- Dealltwriaeth gadarn o'r Cod Arfer Dda mewn perthynas â'r Pwyllgor Rheoli Datblygu, a pharchu'r darpariaethau sydd iddyn nhw.
- Ymgymryd â hyfforddiant mewn perthynas â diogelu plant ac oedolion sydd mewn perygl ac anghenion hyfforddiant ychwanegol, e.e. mewn perthynas â'ch swyddogaeth briodol a fydd yn cael sylw yn rhan o'ch Adolygiad Datblygiad Personol parhaus.
- Manteisio ar gyfleoedd datblygu er mwyn gwella'ch dealltwriaeth o'ch swyddogaeth ar Bwyllgorau/cyrff allanol ac ati, byddwch chi wedi'ch penodi iddyn nhw.
- Manteisio ar gyfleoedd datblygu ar gyfer Aelodau/Cynghorwyr.

GWERTHOEDD

- Ymrwymo wrth werthoedd y Cyngor a'r gwerthoedd canlynol mewn swydd gyhoeddus:
  - Bod yn agored a thryloyw
  - Bod yn onest a dilwgr
  - Bod yn oddefgar a pharchus
  - Bod yn anwahaniaethol a theg
  - Derbyn gwahaniaeth mewn diwylliant
  - Cynaliadwyedd

Llofnod ..... C. Leyshon .....

Enw .....C Leyshon .....

Dyddiad .....16/01/2023.....